

HandläggareAnna Johansson
08-508 26 397**Till**Trafiknämnden
2023-10-19

Motion om att rusta upp Liljeholmstorget av Anette Hellström (M). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefKarin Tufvesson Hjelmfeldt
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden har fått remissen ”Motion om att rusta upp Liljeholmstorget (KS Dnr 2023/545)” från Anette Hellström (M). Motionen föreslår att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att göra Liljeholmstorget mer levande och tryggt genom bland annat fler tillstånd för caféer och uteserveringar. Motionen föreslår också att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att ta fram en plan på hur torghandeln kan gestaltas med fasta bås för att ge en mer enhetlig bild av torget samt underlätta för torghandlarna.

Trafikkontoret arbetar och medverkar på olika sätt för trygghet, trivsel och gestaltning på och kring Liljeholmstorget. Inte minst genom trafiklösningar, torghandel och löpande drift av torg- och gaturum. På grund av ett antal pågående, och mycket komplexa, plan- och programarbeten har kontoret en avvaktande hållning vad gäller större upprustningar och investeringar i miljön på Liljeholmstorget. Kontoret anser att motionens förslag om en åtgärdsplan i första hand bör tas fram i samband med de plan- och programarbeten som stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret ansvarar för. Vad gäller motionens förslag om förändring av torghandeln hänvisar trafikkontoret till det redan framtagna och antagna gestaltningsprogrammet och de behovsbedömningar som kontoret gjort för utveckling av stadens torghandel.

Remissen

Trafiknämnden har fått remissen "*Motion om att rusta upp Liljeholmstorget (KS Dnr 2023/545)*" från Anette Hellström (M), för yttrande till kommunstyrelsen senast den 24 oktober 2023.

Motionen tar upp att Liljeholmstorget ska vara en vacker och trygg plats som inbjuder till liv, torghandel och möten mellan stockholmare, men att torget inte uppfyller sin fulla potential. Platsen har blivit mer av en knutpunkt där människor hastigt passerar och att många upplever Liljeholmstorget som stort, grått och otryggt. Motionen tar vidare upp att en viktig trygghetsinsats skulle vara att öppna upp torget för fler barnfamiljer och besökare genom bland annat caféverksamhet, uteserveringar och mer permanent torghandel, för att på så sätt bli en mer välbesökt och därmed tryggare mötesplats. Motionen anför att delen av torget som ligger närmast tvärbanan och bussarna bör rustas upp och att torghandeln vid Liljeholmstorget kan utvecklas för att underlätta för torghandlarna och ge en mer enhetlig gestaltning.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta att:

- ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att göra Liljeholmstorget mer levande och tryggare genom fler tillstånd för caféer, uteserveringar och liknande.
- ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att ta fram en plan på hur torghandeln kan gestaltas med fasta bås med tak och väggar som står kvar dygnet runt och som ger en

mer enhetlig bild av torget samt för att underlätta för torghandlarna.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har tagits fram på trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret arbetar och medverkar på olika sätt för trygghet, trivsel och gestaltning på och kring Liljeholmstorget. Inte minst genom trafiklösningar, torghandel och löpande drift av torg- och gaturum. Det är en komplex miljö där många intressen och aktörer sammanfaller. Liljeholmens galleria och kollektivtrafiken i form av bussar, tvärbana och tunnelbana sätter en stor prägel på miljön och det flöde av människor som finns på platsen.

I nuläget pågår planarbete för en utveckling och utbyggnad av Liljeholmens centrum inklusive gallerian genom Citycon AB. Ett förslag till detaljplan var på samråd i februari-mars 2021. Citycon har stora utvecklingsplaner för området som innebär en överdäckning av tunnelbanan, byggnation av nya bostadshus samt tillägg på befintliga huskroppar som ska inrymma fler kontorslokaler och verksamheter. Detta kommer även att påverka torget (främst delen närmast gallerian) och kopplingen till Trekantsparken. I samband med planarbetet har exploateringskontoret ansvarat för framtagande av en programhandling för utveckling av den allmänna platsmarken på och kring Liljeholmstorget. Programmet avser ligga till grund för samordning mellan aktörer och stadens olika förvaltningar i syfte att skapa samsyn. Trafikkontoret har medverkat i arbetet.

Utöver utvecklingen av Liljeholmens centrum har FUT (Förvaltningen för utbyggd tunnelbana) i Region Stockholm uppdraget att bygga ut Stockholms tunnelbana med en ny sträckning mellan Fridhemsplan och Älvsjö. Liljeholmstorget kommer att påverkas med en ny station och tillhörande tekniska anläggningar som ska ansluta Liljeholmstorget, Trekantsparken och de olika kollektivtrafiklägena. Detta kommer att få stor påverkan på omgivningen och har tvingat planarbetet för Liljeholmens centrum samt programarbetet för den allmänna platsmarken till avvaktande och ombearbetning i väntan på avgörande förutsättningar och besked från Region Stockholm. Två samråd för FUT är planerade under hösten 2023.

Det pågår även ett stort programarbete för området kring Södertäljevägen, intill Liljeholmens centrum, vilket även det kan få

en påverkan på centrum och dess anslutande vägar, stråk och verksamhetsutbud på sikt. Ett programsamråd är att vänta.

På grund av ovan presenterade plan- och programarbeten har kontoret en avvaktande hållning vad gäller större upprustningar och investeringar i miljön på Liljeholmstorget.

Kontoret instämmer i att det finns brister i miljön på Liljeholmstorget och har på senare tid genomfört, eller medverkat i, följande aktiviteter och insatser för att förbättra trygghet, framkomlighet och upplevelser för medborgarna:

- Levande Stockholm - genomfört vintertorg och sommartorg löpande sedan vintern 2021-22. Kontoret prioriterar dessa tillfälliga insatser och planerar för Levande Stockholm på Liljeholmstorget även 2024. Aktiviteter, möbler, grönska och belysning i olika former har tillförts vid olika tid på året under flexibla former. Samordning har skett med bland andra stadsdelsförvaltning och Citycon, som även genomfört egna aktiviteter. Insatserna har varit uppskattade bland medborgarna. Erfarenheterna från arbetet med Levande Stockholm utvärderas och följs upp för att komma till nytta i drift- och utvecklingsskeden. Enklare åtgärder gällande permanent möblering planerar att utföras när tiden med Levande Stockholm är över.
- Medverkan i platssamverkan där stadsdelsförvaltning, polis, fastighetsägare med flera medverkar för områdeskännedom och förbättringar i området.
- Genomfört torginventering av stadens samtliga torg i samverkan med stadsdelsförvaltningarna, i syftet att kartlägga och ta fram ett prioriteringsverktyg för åtgärder. Liljeholmstorget är inventerat och identifierat med investeringsbehov som rör insatser för att bland annat förbättra användning/funktion och sociala värden.

Tillstånd för caféer och uteserveringar är till stor del beroende av gallerians lokaler och hyresgäster. Kontoret kan arbeta för att möjliggöra ytor samt godkänna ansökningar. I samband med detta behöver kontoret alltid göra en avvägning av balansen mellan andelen upplåten och allmänt tillgänglig yta. Det offentliga rummet ska vara tillgängligt och framkomligt för alla och kan inte endast utgöras av ytor som kräver att man betalar för att besöka dem. Framkomlighet för trafik, transporter, gående och cyklister måste tillfredsställas och lösas. En förutsättning för utformningen av torget är också möjligheten att kombinera tillgänglig angöring och leveranser på torgytan, att få ihop alla nödvändiga funktioner.

Trafikkontoret fick år 2020 ansvar för torghandeln i staden och har sedan dess arbetat för att öka tryggheten på torgen. Kontoret arbetar med torgen ur ett helhetsperspektiv, och ser till samspelet mellan olika funktioner på torgen, till exempel möblering, belysning och andra markupplåtelse. Samtidigt läggs fokus på samverkan och trygghet utifrån varje torgplats unika förutsättningar.

I juni antog trafiknämnden ett gestaltningsprogram för torghandeln. Gestaltningen av torghandelsplatserna ska utvecklas i enlighet med det nya programmet. Torgen ska vara trivsamma, städade och trygga vistelsemiljöer. Kontorets kontrollanter genomför kontinuerliga inspektioner för att förstärka tillsynen av torghandelsverksamheten.

Trafikkontoret anser att det är olämpligt med fasta stånd för torghandel ur flera perspektiv. I gestaltningsprogrammet framhålls att torghandeln ska vara flexibel och enligt lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Stockholms kommun, som nyligen uppdaterats, får inga fasta konstruktioner uppföras eller lämnas kvar på platsen efter stängning. Detta för att platsen ska vara framkomlig för renhållningsfordon kvälls- och natttid samt för att platsen inte ska upplevas som en otrygg plats.

I nuläget anser kontoret att torghandeln har en funktionell placering som även är utrustad med el. Det finns andra platser med större brister som är mer prioriterade att förbättra.

Kontoret delar uppfattningen att Liljeholmstorget har potential att utvecklas till en mer attraktiv och levande plats. Kontoret ser dock att den utvecklingen främst bör ske i samband med de plan- och programarbeten som stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret ansvarar för, där en åtgärdsplan skulle anknyta till fysiska förutsättningar och åtgärder som har en faktisk genomförandemöjlighet. Ansvar för genomförandet kan sedan fördelas på olika förvaltningar.

Vad gäller motionens förslag om förändring av torghandeln hänvisar trafikkontoret till det redan framtagna och antagna gestaltningsprogrammet och de behovsbedömningar som kontoret gjort för utveckling av stadens torghandel.

Slut

Bilagor

1. Motion om att rusta upp Liljeholmstorget (KS Dnr 2023/545)